Daniel Klimovský

Program pre Petržalku 2026 až 2030

Priorita 1 · MANAŽMENT

Zabezpečíme profesionálny manažment mestskej časti

Náš plán

Ako odborník som dlhé roky pomáhal nastavovať riadenie miest a obcí v rôznych krajinách Európy. Tieto skúsenosti chcem priniesť aj do vedenia Petržalky.

Ako starosta zavediem kontrolné mechanizmy, ktoré zabránia opakovaniu prípadov, akým bola nedávna miliónová sprenevera. Upracem vnútorné fungovanie úradu, ukončím organizačný chaos a vytvorím stabilnejšie pracovné podmienky pre zamestnancov. Mojím cieľom je, aby sa služby a infraštruktúra nerozvíjali náhodne. Nastavím procesy tak, aby sa rozvíjali systematicky, na základe dlhodobej vízie a jasného plánu.

V praxi to znamená:

- ✔ jasné kompetencie pre jednotlivé oddelenia a ich riadne vykonávanie,
- ✔ dôslednú kontrolu všetkých dôležitých finančných operácií,
- ✔ zverejňovanie výsledkov i realizácie projektov,
- ✔ lepšiu spoluprácu s magistrátom,
- ✔ merateľné ciele pre vedenie úradu,
- ✔ pravidelné vyhodnocovanie kvality služieb.

Obyvatelia nemusia nevyhnutne poznať organizačnú štruktúru úradu. Mali by však vnímať výsledky - vybavený podnet, opravený chodník, dokončený projekt. A mali by mať istotu, že sa s verejnými zdrojmi v ich mene a na základe ich voľby narába zodpovedne.

V skratke

- Fungovanie úradu ovplyvňuje každodenný život každého obyvateľa.
- Petržalka potrebuje profesionálne riadenie a jasne nastavené procesy.
- Kontrola má problémom predchádzať, nie potvrdzovať ich existenciu až po ich vzniku.
- Organizačný chaos spomaľuje projekty a znižuje kvalitu služieb.
- Vysoká fluktuácia zamestnancov poukazuje na nespokojnosť zamestnancov a nereflektovanie ich potrieb.
- Rozvoj Petržalky musí vychádzať z dlhodobej vízie a jasného plánu.
- Bez spolupráce s magistrátom a samosprávnym krajom je mestská časť ochudobňovaná o synergie, ktoré spoločne dokážu svojimi aktivitami vyvolať.

Z čoho vychádzame

Profesionálny manažment pre lepšie fungujúcu Petržalku

Len málokto sa bežne zamýšľa nad tým, ako vlastne funguje miestny úrad. No v skutočnosti práve spôsob, akým je úrad riadený, ovplyvňuje takmer všetko, čo obyvatelia Petržalky zažívajú každý deň: od opravy chodníkov, cez starostlivosť o zeleň a športoviská, až po fungovanie škôl, škôlok či kultúrnych domov.

Práve preto by fungovanie miestneho úradu nemalo byť pre občanov záhadou za zatvorenými dverami. Obyvatelia majú právo vedieť, ako sa rozhoduje o ich mestskej časti, ako sa nakladá s verejnými peniazmi a aké výsledky práca úradu prináša.

Ak úrad nemá jasné pravidlá, rozdelené úlohy a fungujúcu kontrolu, problémy sa hromadia. Projekty meškajú. Peniaze sa využívajú neefektívne. Obyvatelia nevedia, na koho sa obrátiť. Jednotlivé oddelenia namiesto spolupráce riešia iba svoju časť problému.

Výsledkom je chaos, ktorý nakoniec pocíti každý obyvateľ Petržalky.

Kontrola musí fungovať skôr, než vznikne škoda

Petržalka v posledných rokoch riešila závažné finančné pochybenia na miestnom úrade. Miestna kontrolórka pritom môže kontrolovať hospodárenie mestskej časti, nahliadať do dokumentov a predkladať výsledky kontrol zastupiteľstvu, no ukazuje sa, že kontrola po vzniku problému nestačí.

Dobre riadený úrad potrebuje preventívne mechanizmy: jasné oddelenie právomocí, viacstupňové schvaľovanie platieb, pravidelné interné kontroly, prehľadnú evidenciu zmlúv a ich transparentné zverejňovanie, ako aj jasné vyvodzovanie osobnej zodpovednosti. Tak fungujú moderné samosprávy.

Priorita 2 · PARKOVANIE

Zjednotíme parkovanie tak, aby obyvatelia ľahšie zaparkovali tam, kde bývajú

Náš plán

Ako starosta chcem zaviesť jednotný parkovací systém PAAS v celej Petržalke. Mojím cieľom je, aby v celej mestskej časti platili rovnaké pravidlá, bez ohľadu na to, v ktorej lokalite človek býva.

To znamená:

- ✔ jednu registráciu pre celú Petržalku,
- ✔ jednotné pravidlá parkovania,
- ✔ férový systém pre všetkých obyvateľov,
- ✔ jednoduchšiu komunikáciu s obyvateľmi,
- ✔ úzku spoluprácu s magistrátom pri ďalšom rozširovaní systému.

Chceme zároveň hľadať nové parkovacie kapacity tam, kde to priestor umožňuje, opravovať existujúce parkoviská a efektívnejšie využívať tie, ktoré už dnes máme.

Prioritne sa zameriame na:

- ✔ audit súčasných parkovacích miest,
- ✔ opravu poškodených plôch a značenia,
- ✔ vytváranie nových kapacít tam, kde to priestor umožňuje (využijeme na to napríklad čiastočne zapustené parkovacie plochy),
- ✔ kontrolu nepojazdných a dlhodobo odstavených vozidiel,
- ✔ vytváranie bezpečných chodníkov, aby autá nemuseli stáť na peších trasách,
- ✔ lepšie spojenie s verejnou dopravou.

Parkovanie pravdepodobne nikdy nebude bez problémov. Chcem však, aby parkovací systém v Petržalke prestal byť zdrojom frustrácie a stal sa službou, ktorá funguje. Jedna Petržalka si zaslúži jedny pravidlá. Jednoduché, zrozumiteľné a férové pre všetkých.

V skratke

- Parkovanie patrí medzi najväčšie každodenné problémy Petržalčanov.
- Dnes v Petržalke fungujú dva rôzne parkovacie systémy, čo vytvára chaos a s parkovaním majú problémy nielen návštevníci, ale aj domáci obyvatelia.
- Šoféri potrebujú zrozumiteľné a jednotné pravidlá.
- Príklad Lamača či Ružinova ukazuje, že spolupráca mestskej časti a magistrátu prináša výsledky a má zmysel.
- Cieľom je jedna registrácia a jeden systém pre celú Petržalku.

> – Je potrebné hľadať riešenia na únosné zvyšovanie parkovacích kapacít.

Z čoho vychádzame

Jedna Petržalka, jedny pravidlá parkovania.

Problémy s parkovaním trápia Petržalčanov už dlhé roky. Keď sa s Vami rozprávam v uliciach, práve parkovanie je téma, ktorú spomínate veľmi často. Množstvo ľudí mi opísalo situáciu, keď po návrate z práce ešte niekoľko minút hľadajú voľné parkovacie miesto pred vlastným domom.

Nedostatok miest na parkovanie je však len jedna časť problému. Veľkou prekážkou je tiež neprehľadný parkovací systém.

Dva systémy znamenajú zmätok

Dnes totiž v Petržalke fungujú dva rôzne parkovacie režimy. V jednej časti sídliska platí celomestský systém PAAS, v druhej stále existuje pôvodný petržalský parkovací systém. Výsledkom sú rozdielne pravidlá, rôzne registrácie a zbytočný chaos.

Obyvatelia mestskej časti by nemali študovať parkovacie predpisy a riešiť, v ktorej časti Petržalky práve parkujú. Mali by vedieť ľahko zaparkovať v mieste svojho bydliska. Zároveň nesmieme zabúdať na rodinné návštevy, opatrovateľov, remeselníkov ani ďalších ľudí, ktorí do Petržalky prichádzajú za prácou alebo za známymi.

V Petržalke by mali plošne platiť zrozumiteľné pravidlá. Regulované parkovanie pritom dokáže pomôcť obyvateľom tým, že obmedzí dlhodobé parkovanie áut ľudí, ktorí v danej lokalite nebývajú. Samotná regulácia však nové parkovacie miesta nevytvorí.

Popri zavádzaní pravidiel preto musíme hľadať aj nové možnosti parkovania. Petržalka potrebuje lepšie využívať existujúce plochy, obnovovať zanedbané parkoviská a hľadať nové parkovacie kapacity tam, kde sú potrebné a technicky možné.

Pozitívny príklad z Lamača

Skúsenosť z mestskej časti Lamač ukazuje, že keď mestská časť a magistrát spolupracujú, dokážu prinášať riešenia, ktoré ľuďom reálne uľahčujú život. A podobné skúsenosti sa ukazujú aj v Ružinove, kde navyše pristúpili aj k vytváraniu mikroparkovacích plôch.

Presne takýto prístup chcem priniesť aj do Petržalky. Jednotné pravidlá, otvorenú komunikáciu a systém, ktorému budú ľudia rozumieť. Zároveň sa pokúsime zvýšiť parkovacie kapacity tam, kde to je potrebné a kde to je aj realizovateľné s ohľadom na kvalitu verejného priestoru.

Priorita 3 · VEREJNÉ PRIESTORY

Petržalke doprajeme jej centrum i kvalitné verejné priestory

Náš plán

Revitalizácia verejných priestorov patrí medzi najpodstatnejšie priority môjho programu ako kandidáta na starostu Petržalky.

V spolupráci s magistrátom zrealizujem komplexnú revitalizáciu Námestia republiky a vytvorím z neho skutočné celoročné centrum Petržalky. Som presvedčený, že toto námestie si zaslúži reprezentatívnejší vzhľad a že môže byť miestom, ktoré bude prirodzene spájať ľudí počas celého roka a stane sa pulzujúcim srdcom Petržalky. Bude to miesto, kde sa budú stretávať rodiny, seniori, mladí ľudia aj komunity a ktoré bude žiť počas celého roka a nie iba počas veľkých podujatí.

Zároveň rozbehnem systematickú obnovu verejných priestorov naprieč celou Petržalkou. V spolupráci s obyvateľmi sa pozrieme aj na iné námestia (Humenské námestie, Mánesovo námestie, Nobelovo námestie, Námestie Hraničiarov, Osuského ulica atď.) a na to, ako by mali vyzerať, aby boli využívané a aby sa na nich obyvatelia cítili bezpečne.

Pri vnútroblokoch navrhujeme modulárny prístup. Každá lokalita by dostala kombináciu prvkov a to podľa toho, kto v nej žije. Môže ísť o nejaké športovisko, altánok, detské ihrisko, grilovacie miesto, psí výbeh, stojany na bicykle alebo pokojné miesto na oddych.

Naše vnútrobloky nemusia vyzerať rovnako. Každý z nich by mal odrážať potreby ľudí, ktorí v ňom žijú. Zároveň to umožní vyššiu intenzitu stretávania ľudí z rôznych vnútroblokov, ktorých spájajú spoločné záujmy.

V praxi to znamená, že potrebujeme:

- ✔ analyzovať potreby každej lokality,
- ✔ rozprávať sa s obyvateľmi ešte pred začiatkom projektu,
- ✔ vytvárať vnútrobloky na mieru konkrétnej komunite,
- ✔ kombinovať športoviská, detské ihriská, oddychové zóny, altánky, psie výbehy či stojany na bicykle podľa potrieb obyvateľov,
- ✔ postupne obnovovať vnútrobloky tak, aby každá investícia prinášala nielen okamžitý úžitok, ale aby slúžila príslušným obyvateľom dlhodobo.

Chcem, aby sa obyvatelia podieľali na tom, ako bude vyzerať ich okolie. Oni predsa najlepšie vedia, čo ich štvrť potrebuje. Súčasťou návrhu je aj ustanovenie miestnych správcov vnútroblokov, ktorí by aktívne upozorňovali na poškodenia mobiliáru či športovísk a zároveň pomáhali budovať vzťah obyvateľov k priestoru. Cieľom nemá byť žiadna drahá jednorazová rekonštrukcia. Vnútroblok sa totiž môže meniť postupne spolu s komunitou, ktorá ho využíva.

Petržalka si podľa mňa zaslúži verejné priestory, v ktorých budeme radi tráviť čas a kde sa budú cítiť bezpečne domáci obyvatelia i návštevníci Petržalky.

V skratke

- Petržalka stále nemá prirodzené centrum, ktoré by spájalo ľudí.
- Námestie republiky má obrovský potenciál, no dnes je využívané len počas sezónnych podujatí.
- Kvalita života závisí aj od kvality verejných priestorov medzi bytovými domami.
- Každý vnútroblok má iných obyvateľov a mal by zodpovedať ich potrebám.
- Obyvatelia by mali spolurozhodovať o tom, ako bude ich bezprostredné okolie vyzerať.
- Verejné priestory musia byť živé, bezpečné a funkčné počas celého roka.

Z čoho vychádzame

Verejné priestory, v ktorých chceme tráviť čas

Kvalita života v Petržalke nie je len o cestách, školách či parkovaní. Je aj o miestach, kde sa stretávame, oddychujeme a trávime voľný čas. O námestiach, parkoch, ihriskách či vnútroblokoch medzi panelákmi.

Petržalka je najväčším sídliskom na Slovensku a keby bola samostatným mestom, bola by tretím najväčším mestom v krajine. Napriek tomu jej stále chýba prirodzené centrum a pri mnohých verejných priestoroch nie je ich potenciál využitý naplno.

Námestie republiky si zaslúži nový život

Jedným z verejných priestorov s najväčším potenciálom je práve Námestie republiky. Nachádza sa v srdci Petržalky, vedľa novej zastávky električkovej trate. Každoročne sa tu konajú obľúbené koncerty i sezónne podujatia (napríklad majáles či vianočné trhy). Ľudia tento priestor dobre poznajú a keď je príležitosť, radi ho využívajú.

Keď sa však na tomto námestí žiadne podujatie nekoná, okrem skateparku tam ľudí neláka nič. Ide o nevyužitý rozsiahly priestor, ktorý zíva prázdnotou. Takto lokalizovaný priestor by pritom mohol byť prirodzeným centrom života celej Petržalky. Mohlo by to byť miesto pre stretnutia, oddych, život komunít a bezpečný priestor pre deti, ich rodičov i seniorov, ktorý by prekypoval životom.

Vnútrobloky sú srdcom našich komunít

Každodenný život sa však neodohráva iba na námestiach. Odohráva sa medzi panelákmi, vo vnútroblokoch, na ihriskách, pri lavičkách a na chodníkoch. Petržalské vnútrobloky dnes vyzerajú veľmi podobne. Trávnik, niekoľko lavičiek, detské ihrisko a športovisko. Takéto riešenie však nemusí vyhovovať všetkým.

Deti a ich rodičia potrebujú priestor na hru. Seniori tieň a pohodlné sedenie. Mladí ľudia miesto na stretávanie. Psíčkari kvalitný a bezpečný výbeh. Obyvatelia domov pokoj a poriadok. Každá lokalita má iné potreby a mala by ich odrážať aj podoba verejného priestoru.

Skúsenosti z participatívnej obnovy ihriska na Gessayovej ukázali, že keď sa do plánovania zapoja obyvatelia s rôznymi potrebami, výsledkom sú priestory, ktoré miestni ľudia skutočne využívajú a majú k nim vzťah.

Priorita 4 · BEZPEČNOSŤ

Bezpečnosť bude prioritou, nebudeme tolerovať agresívne a obťažujúce správanie

Náš plán

Ako starosta budem v spolupráci s mestskou a štátnou políciou systematicky pracovať na zvyšovaní bezpečnosti v Petržalke. Spoločne vytipujeme problémové miesta a budeme v nich zvyšovať prítomnosť bezpečnostných zložiek.

Zvýšenú pozornosť chcem venovať najmä:

- ✔ okoliu škôl a škôlok,
- ✔ okoliu klubov a centier pre seniorov,
- ✔ frekventovaným zastávkam i obľúbeným námestiam,
- ✔ kultúrnym a športovým zariadeniam,
- ✔ miestam s opakovanými hláseniami obťažovania.

Chcem tiež, aby sme dokázali výsledky týchto opatrení vyhodnocovať. Mestská časť by mala mať prehľad o problémových miestach, počte podnetov, prijatých opatreniach aj ich výsledkoch. Vďaka tomu budeme vedieť, kde sa situácia zlepšuje a kde je potrebná intenzívnejšia intervencia.

Okrem toho budeme systematicky spolupracovať s magistrátom a s organizáciami, ktoré sa venujú špecifickým komunitám (napr. ľuďom bez domova). Aj keď tieto aktivity nemusia kompetenčne spadať priamo pod mestskú časť, nemôžeme sa tváriť, že niektoré problémy neexistujú a radšej priložíme ruku k spoločnému úsiliu, aby sme dosiahli žiaduce výsledky.

Bezpečnosť sa totiž nezlepší jedným veľkým zásahom. Zlepšuje sa každodennou prácou ľudí v teréne, dobrou viditeľnosťou, opraveným osvetlením, upratаným priestorom, dostupnou pomocou a rýchlou reakciou na opakované problémy.

Chcem Petržalku, v ktorej sa budeme cítiť bezpečne nielen podľa štatistík, ale aj cestou domov.

V skratke

- Aby sa nám v Petržalke dobre žilo, musíme sa v nej v prvom rade cítiť bezpečne.
- Pocit bezpečia neurčujú iba štatistiky kriminality, ale aj každodenná skúsenosť ľudí vo verejnom priestore.
- Zvýšenú pozornosť potrebujú miesta, kde sa pohybujú rodiny s deťmi a seniori, ale aj frekventované zastávky či okolie kultúrnych a športových zariadení.
- Agresívne a obťažujúce správanie vo verejnom priestore nemôžeme tolerovať.
- Rôzne bezpečnostné problémy potrebujú rôzne riešenia, a to od aktívnych policajných hliadok a lepšieho osvetlenia až po prevenciu či sociálnu pomoc.

> – Kľúčová je spolupráca mestskej časti, mestskej a štátnej polície i ďalších organizácií, ktoré pracujú so špecifickými komunitami.

Z čoho vychádzame

Bezpečnejšia Petržalka pre všetkých

Aby sme sa v našej mestskej časti cítili dobre, musíme sa v nej v prvom rade cítiť bezpečne. Pocit bezpečia pritom nevytvárajú iba štatistiky trestných činov. Ovplyvňuje ho hlavne to, čo zažívame a ako sa cítime každý deň, napríklad cestou v električke alebo na ulici pri návrate domov či pri presune do práce, školy alebo za priateľmi.

Zničené lavičky, vyhádzané odpadky okolo zberných nádob, miesta, ktorým sa ľudia večer radšej vyhnú, skupina agresívnych ľudí na zastávke, obťažovanie pri obchode, autá ohrozujúce deti, ktoré kráčajú do školy, pohodené použité injekčné striekačky na detských ihriskách, vykradnuté pivnice v suteréne -- citlivo tieto situácie vnímame všetci. Lebo sa to netýka iba nás, ale aj našich blízkych.

Bezpečnosť sa musí riešiť tam, kde problém vzniká

Bezpečnosť nemožno riešiť iba zavolaním policajnej hliadky po tom, čo sa už niečo stalo. Potrebná je spolupráca miestnej samosprávy, mestskej polície, štátnej polície, správcov budov, ako aj rôznych sociálnych pracovníkov a organizácií, ktoré sa venujú špecifickým komunitám.

Kľúčové je pritom vedieť, v ktorých lokalitách sa problémy opakovane objavujú, a venovať práve týmto miestam zvýšenú pozornosť. Ide napríklad o okolie škôl a škôlok, klubov a centier pre seniorov, frekventované zastávky či kultúrne a športové zariadenia.

Rôzne problémy potrebujú rôzne riešenia

Pri násilnom alebo agresívnom správaní je potrebný rýchly zásah polície. Pri opakovanom rušení verejného poriadku pomáhajú pravidelné hliadky a lepšie osvetlenie. Pri vandalizme môže mať význam lepší kamerový systém.

Pri ľuďoch bez domova alebo so závislosťami však samotné vytláčanie z jedného miesta na druhé problém nevyrieši. Bezpečnostná politika preto musí kombinovať kontrolu, prevenciu aj sociálnu pomoc. Agresívne a obťažujúce správanie nemôžeme tolerovať, zároveň však potrebujeme riešiť aj príčiny problémov tam, kde je to možné.

Priorita 5 · KVALITA PRÁC

Pri nových projektoch, aj pri údržbe budeme klásť dôraz na kvalitu

Náš plán

Pri veľkých investíciách potrebuje Petržalka plán, ktorý určí kľúčové opravy alebo nové stavby, ich poradie aj technologický postup. Bez neho budeme iba bezhlavo hasiť jednotlivé problémy.

Ako starosta chcem ukončiť éru riešení, ktoré sú iba rýchle a lacné. Obyvatelia najväčšej mestskej časti hlavného mesta si zaslúžia skutočnú kvalitu, či už pri oprave chodníkov a ciest, budovaní športovej infraštruktúry, výsadbe zelene alebo pri zavádzaní energeticky úsporných opatrení.

Pripravím koncepciu obnovy chodníkov a ciest, ktorá určí najdôležitejšie trasy, poradie opráv a požadovaný technologický štandard. Pri väčších rekonštrukčných projektoch budem klásť dôraz najmä na:

- ✔ kvalitné podložie,
- ✔ správne odvodnenie,
- ✔ bezbariérové napojenia,
- ✔ dôsledný stavebný dozor,
- ✔ dokumentáciu priebehu prác,
- ✔ jasné záručné podmienky.

Rovnaký dôraz na kvalitu chcem presadzovať aj pri výsadbe stromov, športoviskách, kultúrnych domoch, obnove zariadení v školách a škôlkach či pri zavádzaní energeticky úsporných opatrení.

Zároveň chcem, aby sa opravy robili podľa skutočných potrieb Petržalky. Aj z podnetov obyvateľov vieme, že niektoré z najviac zničených chodníkov a ciest sa do súčasných opráv vôbec nedostali. Preto potrebujeme jasné priority a dlhodobý plán.

Petržalka nemá neobmedzený rozpočet. Práve preto nechcem, aby sme opakovane platili za tie isté opravy. Verejné zdroje majú smerovať do bezpečných, bezbariérových a kvalitne zrealizovaných riešení, ktoré budú ľuďom slúžiť dlhé roky.

Petržalka si zaslúži štandard, ktorý je vyšší než to, čo dostáva v súčasnosti. Nie lacné látanie, ale kvalitné riešenia, ktoré sú trvácne a budú slúžiť obyvateľom Petržalky dlhodobo.

> **V skratke**
>
> – Petržalka potrebuje kvalitné a udržateľné riešenia, nie rýchle opravy na efekt.
>
> – Lacnejšia oprava môže byť z dlhodobého hľadiska drahšia, najmä ak ju musíme už po pár rokoch zopakovať.

> – Nekvalitne zrealizované chodníky komplikujú život najmä seniorom, ľuďom na vozíku, rodičom s kočíkmi či deťom na bicykli. Zanedbané miestne komunikácie sú zase nočnou morou pre šoférov i cyklistov.
> – Pri veľkých investíciách potrebuje Petržalka jasnú koncepciu, technologické štandardy a dôslednú kontrolu kvality.
> – Verejné zdroje by mali smerovať do riešení, ktoré vydržia.
> – Vyšší štandard služieb sa musí týkať všetkých oblastí, za ktoré mestská časť zodpovedá.

Z čoho vychádzame

Petržalka potrebuje opravy, ktoré vydržia dlhšie než jednu sezónu

Je skvelé, že sa v Petržalke realizuje údržba a opravujú sa chodníky. Z môjho pohľadu však nestačí opravovať veľa. Potrebujeme opravovať kvalitne. V Petržalke dnes často dostávame kvantitu namiesto kvality: asfalt, ktorý sa na okrajoch chodníkov rozlieva do zelene, chýbajúce obrubníky, absentujúce alebo povrchne spravené debarierizačné prvky, či hrubé vrstvy asfaltu vyliate aj tam, kde nie sú potrebné.

Takéto nedostatky nie sú iba estetickým problémom. Komplikujú život najmä seniorom, ľuďom na vozíku, rodičom s kočíkmi, či deťom na bicykli.

Na podobne nekvalitné riešenia nás však upozorňujete aj pri hodnotení kosenia a údržby verejnej zelene, alebo pri hodnotení starostlivosti o parkoviská a miestne komunikácie. Aj v tomto prípade platí, že fušerská realizácia nás bude napokon stáť viac, než poriadna údržba alebo oprava.

Najlacnejšie riešenie môže byť nakoniec najdrahšie

Obyvatelia prirodzene vítajú, keď sa opraví poškodený chodník alebo cesta. Problém vzniká vtedy, keď oprava vyzerá dobre iba krátko. Rozdiel medzi poctivou rekonštrukciou a lacnejšími alternatívami je pritom viditeľný už po krátkom čase. Chýbajúce obrubníky, nedokončené bezbariérové úpravy či slabé spracovanie ukazujú, že sa nekladie dostatočný dôraz na dlhodobú funkčnosť.

Takýto prístup znamená jediné: o niekoľko rokov budeme my všetci za tie isté opravy platiť znova. Petržalka však potrebuje investovať aj do škôl, športovísk, zariadení pre seniorov a preto si nemôže dovoliť lacné a nekvalitné riešenia, lebo takto vôbec nezostanú zdroje na rozvojové aktivity a na zvyšovanie kvality života obyvateľov.

Kvalita sa musí kontrolovať od projektu až po prevzatie

Dobrá rekonštrukcia sa nezačína príchodom stavebnej firmy. Začína sa kvalitným projektom a výberom vhodného technologického postupu. To nie je o tom, čo si myslí starosta, ale o tom, čo si myslia ľudia, ktorí sa v danej téme vyznajú.

Pre mestskú časť je kľúčové, aby presne vedela, čo sa objednáva -- v akej kvalite a za akých časových a cenových podmienok. Počas stavebných prác potom musí prebiehať transparentná kontrola materiálov i technologického postupu. A hotové dielo sa má prevziať až po odstránení prípadných nedostatkov. Práve v tejto súvislosti je dôležitá záruka. Ak sa nejaká opravená plocha začne po krátkom čase rozpadať, náklady nemajú automaticky opäť skončiť na pleciach obyvateľov Petržalky.

Priorita 6 · ŠPORT A VOĽNÝ ČAS

Šport a kultúru budeme rozvíjať systematicky a s víziou

Náš plán

Ako starosta chcem vniesť do rozvoja športu a kultúry systém a predvídateľnosť.

Spolu s mojím tímom pripravím dlhodobý plán rozvoja športovej a kultúrnej infraštruktúry a nastavím stabilnejšie podmienky podpory pre kluby, združenia a komunity.

V praxi to znamená najmä:

- ✔ viacročný plán obnovy a výstavby športovísk,
- ✔ verejný kalendár investícií,
- ✔ jasné pravidlá využívania školských telocviční i športovísk v areáloch škôl,
- ✔ pokračovanie v dotačnej schéme pre športové kluby s jej postupným vylepšovaním,
- ✔ príprava dotačnej schémy pre malé kultúrne podujatia,
- ✔ dostupné priestory pre menšie kultúrne a komunitné iniciatívy,
- ✔ jasný systém propagovania športových a kultúrnych podujatí zo strany mestskej časti.

Chcem ukončiť neistotu a nekoncepčnosť, ktoré dnes u mnohých klubov a komunít vyvolávajú obavy. Rovnako chcem ukončiť stav, v ktorom požiadavky jednej skupiny športovcov staviame proti požiadavkám inej skupiny športovcov.

Športové a kultúrne komunity potrebujú vedieť, čo môžu od mestskej časti očakávať a za akých podmienok môžu plánovať ďalšie sezóny či ďalšie roky svojho fungovania. Mojím cieľom nie je, aby všetko organizovala mestská časť. Úlohu mestskej časti vidím pri vytváraní stabilných a jasných podmienok pre ľudí, ktorí už dnes venujú svoj čas, energiu a často aj množstvo dobrovoľníckej práce športu a kultúre v Petržalke.

Petržalka má množstvo aktívnych ľudí. Mojou úlohou bude vytvoriť im podmienky, aby mohli svoju prácu ďalej rozvíjať.

V skratke

- Športové kluby, kultúrne združenia a komunitné iniciatívy tvoria dôležitú súčasť života Petržalky.
- Mnohé z nich fungujú aj napriek tomu, že nemajú zabezpečené stopercentné financovanie svojich aktivít a nahrádzajú to dobrovoľníckou prácou a entuziazmom.
- Kluby, združenia, ale i rôzne neformálne komunity potrebujú stabilné a predvídateľné podmienky, aby mohli plánovať svoju činnosť.
- Jednorazované dotácie závisiace od vôle zastupiteľstva pre kontinuálne aktivity týchto organizácií a iniciatív nestačia. Dôležitá je pre ne aj dostupná a kvalitná infraštruktúra.

> – Petržalka potrebuje dlhodobý plán rozvoja športovísk a kultúrnych priestorov.
> – Úlohou mestskej časti nie je všetko organizovať, ale vytvárať vhodné podmienky pre ľudí a ich organizácie či komunity, ktoré už dnes rozvíjajú rôzne aktivity v oblasti športu a kultúry.

Z čoho vychádzame

Šport a kultúra potrebujú plán, nie každoročnú neistotu

Športové kluby, kultúrne združenia a rôzne neformálne komunitné iniciatívy vytvárajú veľkú časť spoločenského života Petržalky. Pracujú nielen s deťmi a mládežou, ale napríklad aj so seniormi, organizujú domáce i medzinárodné podujatia, ponúkajú mladým ľuďom zmysluplné trávenie času, pomáhajú seniorom zostať aktívnymi a v mnohých prípadoch stoja najmä na usilovnej a finančne nedocenenej práci trénerov, rodičov i dobrovoľníkov.

Aktívne komunity sú pritom pre mestskú časť dôležitým partnerom. Aby však mohli dlhodobo fungovať a rozvíjať sa, potrebujú stabilné podmienky a tiež víziu, ktorá im ukáže, s akou podporou môžu počítať.

Kluby potrebujú istotu a predvídateľné podmienky

Ak sa podmienky často menia alebo sa o dotáciách rozhoduje neskoro, športové kluby a komunitné organizácie nevedia plánovať tréningy, prenájmy, podujatia ani personálne kapacity.

Mestská časť Petržalka už dnes športové kluby podporuje. Samotná existencia dotácií však nestačí. Dôležitá je predvídateľnosť, spravodlivé podmienky a istota, že kluby budú môcť svoju činnosť plánovať dlhodobo.

Bez kvalitnej infraštruktúry sa šport nerozvíja

Podpora klubov musí ísť ruka v ruke s kvalitnou športovou infraštruktúrou. Športoviská potrebujú pravidelnú údržbu a obnovu. Ak je to možné a zmysluplné, verejné športoviská (vrátane športovísk v školských areáloch) by mali byť jednoducho rezervovateľné a využiteľné rôznymi skupinami obyvateľov.

Rovnako dôležitý je priestor pre kultúru. I menšie združenia, komunitné iniciatívy či miestni aktívni organizátori potrebujú dostupné miesta, kde môžu pripravovať svoje aktivity a podujatia. V tomto im mestská časť môže byť nápomocná a spoločným úsilím môžu vytvárať hodnoty, ktoré budú určené obyvateľom i návštevníkom Petržalky.

Priorita 7 · TERASY

Budeme férovo a systémovo riešiť pochôdzne terasy

Náš plán

Ako starosta chcem bezodkladne spojiť všetky dotknuté strany -- mestskú časť, mesto, štát, vlastníkov aj správcov bytových domov -- a pripraviť spoločný postup na obnovu pochôdznych terás.

Mojím cieľom je, aby sme prestali riešiť jednotlivé problémy až vtedy, keď sa niečo pokazí, a vytvorili systém, podľa ktorého budeme vedieť, ktoré terasy potrebujú zásah najskôr, kto za ne zodpovedá a ako sa budú opravy financovať.

Začneme týmito krokmi:

- ✔ aktualizujeme zmapovanie pochôdznych terás z hľadiska ich vlastníkov i technického stavu,
- ✔ označíme miesta s bezprostredným bezpečnostným rizikom,
- ✔ určíme zodpovednosť za jednotlivé časti,
- ✔ pripravíme model spoločného financovania,
- ✔ vytvoríme viacročný harmonogram opráv alebo (v nutných prípadoch) odstraňovania vybraných terás,
- ✔ budeme priebežne informovať obyvateľov o aktuálnom stave a ďalších krokoch.

Ďalšie čakanie problém nezlacní. Skôr naopak. Problém zanedbaného stavu pochôdznych terás preto musíme začať riešiť hneď, systematicky, férovo a spoločne so všetkými, ktorých sa tento problém týka.

V skratke

- Pochôdzne terasy sú dlhodobým a odkladaným problémom Petržalky.
- Mnohé z nich sú technicky zanedbané a zhoršuje sa ich bezpečnosť aj bezbariérová dostupnosť.
- Opravy komplikuje nejasné alebo rozdelené vlastníctvo.
- Nestačí riešiť iba jednotlivé havarijné stavy. Petržalka potrebuje pri pochôdznych terasách už krízový plán ich obnovy alebo (v prípade najviac zničených terás) ich postupného odstránenia.
- Kľúčová pri plnení spomínaného krízového plánu bude spolupráca mestskej časti, mesta, štátu, vlastníkov bytov, ako aj správcov bytových domov.
- Najrizikovejšie terasy musia dostať prioritu podľa technického stavu a miery ohrozenia a ak obnova bude vyhodnotená ako príliš nákladná, pristúpi sa k odstráneniu daných terás.
- Ďalšie strkanie hlavy do piesku tento problém nevyrieši, iba ho predraží.

Z čoho vychádzame

Riešenie havarijného stavu pochôdznych terás už viac nemôžeme odkladať

Pochôdzne terasy sú dlhodobým problémom celej Petržalky. Aj keď všetci vnímame ich katastrofálny stav, posledné vedenia mestskej časti sa tvárili, že problém nevidia alebo že sa ich netýka. Pri stretnutiach s vami však často počúvam o chátrajúcich terasách, poškodených prístupoch i obavách z toho, čo s nimi bude. Tieto obavy považujem za oprávnené a som presvedčený, že vedenie mestskej časti sa tejto téme musí aktívne venovať. Nemôžeme si už totiž dovoliť čakať, kým zanedbaný technický stav začne ohrozovať majetok alebo nebodaj zdravie a životy ľudí.

Terasy potrebujú systémové riešenie

Pochôdzne terasy sú typickou súčasťou Petržalky a to aj napriek tomu, že dnes už dobre neplnia pôvodný architektonický zámer. Stále však spájajú bytové domy, obchody a verejné priestory a pod viacerými sa nachádzajú garáže, sklady alebo rôzne prevádzky.

Mnohé z nich sú však v biednom stave a dlhoročné zanedbávanie ich údržby je rozpoznateľné aj pre laikov. Bližší pohľad pritom ukazuje, že do nich počas daždivých dní zateká, ich povrchy sú nenávratne poškodené, schodiská i zábradlia chátrajú a prístupy na niektoré terasy sú tak zničené, že tam boli namontované mreže, aby sa zabránilo ich používaniu. Je to však riešenie? Podľa mňa určite nie!

Samotné opravy komplikuje nejasné alebo rozdelené vlastníctvo. A bez dohody medzi všetkými stranami sa potom problém presúva z jedného subjektu na druhý a reálne riešenie sa už roky odkladá na neurčito.

Čiastkové dotácie problém samy nevyriešia

Mesto už spustilo vlastnú dotačnú schému na prípravu rekonštrukcií alebo samotné rekonštrukcie pochôdznych terás. K tomuto kroku sa chce pridať aj mestská časť a to vlastnou dotačnou schémou, ktorá by mohla byť doplnkom k mestskej dotačnej schéme.

Takáto finančná pomoc je dôležitá, no sama o sebe nebude postačovať. Problém pochôdznych terás sa týka príliš veľkého počtu bytových domov a preto bude potrebná aj intervencia štátu. No a k finálnemu riešeniu budú musieť prispieť aj vlastníci bytov a správcovia dotknutých bytových domov.

Priorita 8 · VEREJNÁ ZELEŇ

Petržalku budeme robiť ešte zdravšou, zelenšou a príjemnejšou na život

Náš plán

Spolu s mojím tímom chcem Petržalku pripraviť na klimatické výzvy, ktoré už dnes cítime na vlastnej koži. Budeme sa riadiť troma jednoduchými pravidlami:

1. menej asfaltu,
2. viac kvalitnej zelene,
3. lepšie využívanie dažďovej vody v prospech nás všetkých.

Ako starosta chcem podporovať premyslenú výsadbu najmenej tisíc nových drevín ročne. Zároveň budem klásť dôraz na starostlivosť o existujúce stromy a na to, aby sa nová výsadba skutočne ujala a mala dlhodobý význam. Popri tom budeme postupne nahrádzať nežiaduce náletové dreviny zeleňou, ktorá je pre našu lokalitu prirodzená a prínosnejšia.

Chcem tiež rozvíjať komunitné záhrady, zavádzať vodozádržné opatrenia, odstraňovať čierne skládky a znižovať energetickú náročnosť verejných budov.

Súčasťou zelenej politiky bude:

- ✔ premyslená výsadba nových stromov,
- ✔ ochrana a pravidelná údržba existujúcej zelene,
- ✔ tienenie zastávok a frekventovaných verejných priestorov (napríklad detských ihrísk),
- ✔ dažďové záhrady a ďalšie vodozádržné opatrenia,
- ✔ viac priepustných povrchov a menej zbytočného asfaltu,
- ✔ podpora komunitných záhrad a petržalských predzáhradiek,
- ✔ systematické odstraňovanie čiernych skládok,
- ✔ energeticky úspornejšie verejné budovy.

Zveľaďovanie okolia je povinnosťou mestskej časti. Nechcem čakať, kým nás obyvatelia upozornia na každý zanedbaný priestor. Mestská časť má podľa mňa konať aj proaktívne. To by sa malo prejaviť aj v postupnom odstraňovaní čiernych skládok, ktoré sa neraz nachádzajú v tesnej blízkosti bytových domov. Okrem využitia kapacít mestskej časti budeme v tejto sfére podporovať tiež rôzne dobrovoľnícke aktivity a spoločným koordinovaným postupom vyčistíme našu mestskú časť tak, aby sme boli na ňu hrdí.

Je pre mňa tiež dôležité, aby sme v spolupráci s magistrátom a jeho organizáciami (napr. v spolupráci s Mestskými lesmi) rozširovali ponuku kvalitnej a dostupnej zelene a vytvárali viac miest, kde si ľudia môžu oddýchnuť v tieni stromov. Nemá sa to týkať iba už existujúcich parkov či lesoparkov, ale napríklad aj vnútroblokov, námestí a vybraných ulíc.

Petržalka má potenciál byť ešte zelenšia, zdravšia a odolnejšia. Musíme však začať konať už dnes.

V skratke

- Petržalka má množstvo zelene, no nie všade je kvalitná, dostupná a dobre udržiavaná.
- Stromy a kvalitná zeleň pomáhajú ochladzovať sídlisko a zmierňovať dôsledky extrémnych horúčav.
- Nestačí iba vysádzať nové stromy či kry. Dôležité je starať sa aj o tie existujúce a sledovať, koľko novej výsadby sa skutočne ujme. Zároveň bude potrebné citlivo prečistiť niektoré porasty a odstrániť rôzne náletové dreviny.
- Petržalka potrebuje lepšie hospodáriť s dažďovou vodou a znižovať množstvo rozpálených spevnených plôch.
- Komunitné záhrady zlepšujú verejný priestor, ochladzujú sídlisko a zároveň prepájajú susedov. Preto budeme systematicky motivovať obyvateľov k nárastu počtu týchto záhrad.
- Mestská časť musí pri starostlivosti o zeleň konať proaktívne, nie iba reagovať na podnety obyvateľov.
- Petržalka potrebuje konkrétne opatrenia na zvládanie klimatických zmien: menej asfaltu, viac zelene a lepšie využívanie dažďovej vody.

Z čoho vychádzame

Zelenšia Petržalka je zdravšia Petržalka

Napriek starej nálepke „Betónová džungľa", realita je taká, že k Petržalke dnes neodmysliteľne patrí zelená farba. Petržalka má totiž množstvo krásnych zelených miest: Sad Janka Kráľa a Tyršovo nábrežie, Petržalský lesopark, Pečniansky les, lužné lesy popri Dunaji, okolie Chorvátskeho ramena či veľké zelené plochy vo vnútroblokoch i medzi bytovými domami. To však neznamená, že všetka verejná zeleň je kvalitná, dobre udržiavaná a dostupná.

Kvalitnou verejnou zeleňou pre mňa nie sú iba pokosené trávniky medzi panelákmi. Ja si pod kvalitnou verejnou zeleňou predstavujem dostatok stromov poskytujúcich tieň, upravené záhony s kvetmi a kríkmi, parky s vodnými prvkami, lavičkami či iným mobiliárom a najmä ľudí tešiacich sa z takejto zelene.

Zelenšia Petržalka je otázkou zdravia aj zvládania horúčav

Petržalka sa musí pripraviť na obdobia extrémnych horúčav a častejšie výkyvy počasia. Dreviny pritom nie sú iba estetickým prvkom. Tienia chodníky a budovy, ochladzujú vzduch a pomáhajú zadržiavať vodu. Trávniky bez tieňa totiž počas horúcich letných dní ľuďom veľmi nepomôžu.

I nová výsadba však musí byť premyslená. Potrebujeme vybrať vhodné druhy drevín a zabezpečiť pravidelnú starostlivosť, ktorá sa neobmedzí iba na zavlažovanie. Rovnako dôležité je chrániť existujúce hodnotné stromy. Počet vysadených drevín totiž nesmie byť

jediným ukazovateľom úspechu. Obyvatelia majú právo vedieť aj to, koľko stromov sa po niekoľkých rokoch ujalo, kde boli vysadené a kto sa o ne stará. A popri tom potrebujeme eliminovať nežiaduce náletové dreviny, ktorých prínosy sú limitované.

Dažďová voda má zostať tam, kde ju potrebujeme

Najmä pri prívalových dažďoch, ktoré sa u nás objavujú čoraz častejšie, dažďová voda odteká nielen zo striech a spevnených plôch, ale aj z vyprahnutých „trávnikov" priamo do kanalizácie a to bez toho, aby sme ju využili. Následne, počas suchých období nám táto dažďová voda v pôde chýba. Keďže verejná zeleň potrebuje pravidelnú závlahu, musíme sa naučiť rozumnejšie hospodáriť aj s dažďovou vodou.

Riešením môžu byť dažďové záhrady, priepustné povrchy, zber dažďovej vody zo striech, budovanie zelených striech či rôzne jednoduché terénne úpravy, ktoré umožnia vode vsiaknuť tam, kde to najviac potrebujeme.

Petržalské projekty prírodných školských záhrad už dnes pracujú napríklad so zberom dažďovej vody, biodiverzitou či výsadbou bez pesticídov. Rovnako sa v okolí niektorých bytových domov podarilo vybudovať komunitné záhrady a niektoré budovy už využívajú zelené strechy. No podobných riešení potrebujeme oveľa viac.

Komunitné záhrady ako oázy medzi panelákmi

Komunitné záhrady sú skvelým príkladom toho, ako môže zeleň zároveň zlepšovať prostredie a spájať ľudí. Na jednej strane pomáhajú tieto záhrady ochladzovať sídlisko, zadržiavajú vodu, skvalitňujú verejný priestor a vytvárajú miesto, kde sa susedia prirodzene stretávajú. Na druhej strane platí, že komunitné záhrady pomáhajú budovať a posilňovať pozitívny vzťah detí aj dospelých k prírode.

V Petržalke máme už teraz viacero dobrých príkladov, no potenciál našej mestskej časti je v tejto oblasti oveľa väčší. Potrebujeme ho využiť, pretože takéto miesta robia Petržalku zelenšou, ale zároveň aj komunitnejšou.

Ďalšia spaľovňa v blízkosti Petržalky?

Zdravé životné prostredie nie je iba o počte stromov. Súvisí aj s tým, aká priemyselná infraštruktúra vzniká v blízkosti našej mestskej časti.

Návrh na výstavbu ďalšej spaľovne spracúvajúcej priemyselné odpady v Bratislave odmietam. Nachádzala by sa vzdušnou čiarou príliš blízko Petržalky, v ktorej žije viac než stotisíc obyvateľov, a považujem za dôležité, aby sa pri podobných projektoch dôsledne zohľadňoval ich vplyv na životné prostredie a kvalitu života obyvateľov. Už teraz najmä počas tlakovej níže cítime blízkosť Slovnaftu prakticky v celej Petržalke a osobne sa obávam, že výstavba a prevádzka oveľa väčšej spaľovne priemyselného odpadu by tento negatívny efekt mohli výrazne posilniť.

Priorita 9 · DOPRAVA

Spoľahlivá doprava potrebuje kvalitnú infraštruktúru

Náš plán

Ako starosta budem systematicky modernizovať cesty a chodníky v správe mestskej časti, aby sme sa po Petržalke mohli pohybovať komfortne a bezpečne -- či už autom, pešo alebo na bicykli.

Zároveň budem úzko spolupracovať s mestom i samosprávnym krajom na ďalšom skvalitňovaní verejnej dopravy a čo najkomfortnejšom nastavení siete spojov v prospech obyvateľov Petržalky.

Petržalská električka ukázala, čo dokáže priniesť spolupráca viacerých úrovní samosprávy. Ako starosta preto chcem, aby podobných kvalitných dopravných projektov bolo v Petržalke viac.

Spolu s mojím tímom pripravím dopravný plán pre Petržalku, ktorý bude zahŕňať:

- ✔ zoznam ciest a chodníkov, ktoré sú v najhoršom stave a ktoré sa budú riešiť prioritne,
- ✔ poradie opráv podľa bezpečnosti a miery využívania,
- ✔ odstraňovanie bariér na peších trasách,
- ✔ bezpečné priechody a dopravné riešenia pri školách,
- ✔ súvislé cyklistické prepojenia,
- ✔ lepšie možnosti prestupu medzi autobusmi a električkou,
- ✔ priebežné vyhodnocovanie bezpečnosti a fungovania križovatiek,
- ✔ lepšiu koordináciu dopravných investícií a ďalších stavebných prác.

Pri cestách a chodníkoch nechcem pokračovať v rýchlom asfaltovaní bez kvalitného podložia a dlhodobej koncepcie. Chcem budovať komunikácie, ktoré budú bezpečné, kvalitné a ktoré budú slúžiť Petržalčanom dlhé roky.

Výsledkom dobrej dopravnej politiky nemá byť iba rýchlejší presun z bodu A do bodu B. Chcem Petržalku, po ktorej sa budeme pohybovať bezpečne a pohodlne -- bez ohľadu na to, či ideme pešo, bicyklom, autobusom, električkou alebo autom.

V skratke

- Po Petržalke sa pohybujeme autom, verejnou dopravou, bicyklom aj pešo a kvalitná dopravná infraštruktúra musí myslieť na všetky tieto skupiny.
- Petržalka potrebuje systematicky a podľa priorít modernizovať cesty a chodníky vo svojej správe.
- Verejná doprava je pre fungovanie takej veľkej mestskej časti kľúčová a musí byť neustále skvalitňovaná v súlade s technologickým pokrokom.

- Nová petržalská električková trať a ročná prevádzka ukazujú, aké dôležité výsledky môže priniesť spolupráca mesta a mestskej časti.
- Bezpečnejšie križovatky, bezbariérové priechody a súvislé cyklotrasy sú rovnako dôležité pre plynulú dopravu v celej mestskej časti.
- Dopravné investície musia byť plánované a koordinované tak, aby sa nové alebo nedávno opravené cesty a chodníky nemuseli o pár mesiacov znovu rozkopávať.
- Kvalitné dopravné riešenia nemajú viesť iba k rýchlejšiemu presunu, ale tiež k zvýšenej bezpečnosti a kultúre cestovania.

Z čoho vychádzame

Bezpečne a pohodlne po Petržalke

Po Petržalke sa každý deň pohybujeme rôznymi spôsobmi. Autom, autobusom, električkou, bicyklom alebo pešo. Kvalitná doprava preto nemôže zvýhodňovať iba jeden spôsob presunu. Napokon, aj človek, ktorý ide na zastávku autobusu alebo električky, je najskôr chodec. A rovnako tak i vodič po vystúpení z auta. Pre takú veľkú mestskú časť, akou je Petržalka, je preto kvalitná dopravná infraštruktúra absolútnym základom. Potrebujeme bezpečné cesty, spoľahlivú verejnú dopravu, súvislé chodníky, bezbariérové priechody aj rozumne prepojené cyklotrasy.

Verejná doprava je pre Petržalku kľúčová

Jednou z priorít musí byť kvalitná verejná doprava a čo najkomfortnejšie nastavenie siete spojov v prospech rôznych skupín obyvateľov i návštevníkov Petržalky.

Petržalská električka ukázala, ako veľmi je riešenie dopravy previazané medzi mestom a mestskou časťou. Predĺženie električkovej trate na území Petržalky nie je iba dopravným projektom. Súčasťou zmien sú aj nové zastávky, križovatky, chodníky, prepojenia, bezbariérové úpravy či nová zeleň.

Práve tento projekt pekne ukazuje, že výsledkom moderných dopravných projektov nemá byť iba rýchlejšia doprava, ale tiež modernizácia a zlepšenie príslušnej lokality. Preto pri nich musia byť do úvahy brané všetky miestne záujmy. A spolupráca mestských častí, mesta i samosprávneho kraja je základom pre reprezentáciu záujmov obyvateľov, ktorých sa dopravné riešenia dotýkajú najviac.

Bezpečnejšie križovatky a lepšie prepojenia

Vzhľadom na intenzitu dopravy v Petržalke je dôležité prijímať riešenia, ktoré prispejú k bezpečnosti aj plynulosti dopravy. Doprava v súčasných mestách sa vyvíja rýchlo a moderné riešenia, ktoré sú dnes bežné vo vyspelých samosprávach po celej Európe, si postupne nachádzajú miesto aj v Petržalke.

Počas rokov som mal možnosť vidieť fungovanie samospráv doma aj v zahraničí. Preto uprednostním riešenia, ktoré sú overené praxou a pomáhajú zvyšovať bezpečnosť aj plynulosť dopravy.

Dopravu musíme plánovať ako jeden celok

Kvalitná doprava pritom nie je iba o cestách pre autá. Popri nich potrebujeme bezpečné chodníky, cyklotrasy, priechody, dobré napojenie na zastávky a jednoduché prestupy medzi jednotlivými druhmi dopravy.

Rovnako dôležité je však aj koordinovať jednotlivé rekonštrukčné či stavebné práce. Nemá totiž ekonomický zmysel opraviť cestu alebo chodník a už o niekoľko mesiacov ich znovu rozkopať pre plánovanú údržbu inžinierskych sietí. Dopravné investície preto musia byť súčasťou dlhodobejšieho plánu a jednotlivé projekty musia byť medzi sebou koordinované.

Priorita 10 · ŠKOLY

Nakopneme modernizáciu škôl a škôlok aj rozširovanie ich kapacít

Náš plán

Ako starosta budem pokračovať v už začatých modernizačných projektoch škôl a škôlok a zároveň vo väčšom rozsahu rozbehnem ďalšie. Zameriam sa na podmienky pedagogických i nepedagogických zamestnancov škôl a to tak, aby sme do Petržalky prilákali aj nových kvalitných zamestnancov, ktorí postupne nahradia tých zamestnancov, ktorí už dnes presluhujú dôchodkový vek, no školy za nich nemajú primeranú náhradu.

Mojou prioritou bude aj rozširovanie kapacít tam, kde pribúdajú nové rodiny. Chcem zabezpečiť vybudovanie novej školskej infraštruktúry v Slnečniciach a postupovať rovnako aj v ďalších rozvojových lokalitách Petržalky.

Pri projekte v Slnečniciach chcem čo najskôr posunúť prípravu od plánov ku konkrétnym krokom. To znamená:

- ✔ určiť presný harmonogram prípravy školy a škôlky,
- ✔ obstarať projektovú dokumentáciu,
- ✔ zabezpečiť financovanie,
- ✔ koordinovať postup s magistrátom a developerom,
- ✔ sledovať budúci počet detí v lokalite,
- ✔ plánovať dostatočné kapacity jedální a školských klubov,
- ✔ zabezpečiť bezpečné pešie a cyklistické trasy ku školám.

Pri plánovaní nových kapacít sa nechcem pozerať iba na dnešné čísla. Potrebujeme sledovať, kde sa Petržalka rozrastá, koľko nových bytov pribúda a koľko detí bude v jednotlivých lokalitách žiť o päť či desať rokov.

Zároveň budem pokračovať v modernizácii existujúcich škôl a škôlok tak, aby sme postupne zvyšovali ich kvalitu, komfort aj energetickú efektívnosť.

V skratke

- Aj najmladší Petržalčania si zaslúžia kvalitné a moderné školy a škôlky.
- S novou bytovou výstavbou musí byť zosúladená aj kapacita škôl a škôlok.
- Ak občianska vybavenosť zaostáva za výstavbou, následky pocítia rodiny, existujúce školy i doprava v celej Petržalke a najviac to ovplyvní kvalitu vzdelávania našich detí.
- Slnečnice potrebujú vlastnú základnú školu i materskú školu a dôsledne budeme sledovať plány výstavby aj v ďalších lokalitách Petržalky.

> – Sieť škôl musí vychádzať z vývoja počtu obyvateľov a detí, ako aj z rozvojových stavebných projektov, ktoré predpokladajú nárast bytových kapacít v niektorých petržalských lokalitách.
> – Petržalka potrebuje pokračovať v systematickej modernizácii existujúcich škôl a škôlok.
> – Moderná škola nie je iba nová fasáda. Potrebuje kvalitné triedy, jedálne, športoviská, zdravé vnútorné prostredie aj bezpečné okolie.
> – Jednou z najväčších výziev je zabezpečenie kvalitných a motivujúcich podmienok pre pedagogických aj nepedagogických zamestnancov, lebo sú to práve oni, kto zabezpečuje kvalitu vzdelávania a všetkých súvisiacich služieb pre naše deti.

Z čoho vychádzame

Školy a škôlky musia rásť spolu s Petržalkou

Aj tí najmladší Petržalčania si zaslúžia kvalitu. Kvalitné školy a škôlky sú základom dobre fungujúcej mestskej časti a ich kapacity musia rásť spolu s počtom obyvateľov. Zároveň v nich musia pôsobiť motivovaní učitelia i nepedagogickí zamestnanci, ktorí sa neobávajú o to, či každomesačne uhradia svoje bežné účty.

Keď v novej štvrti pribudnú tisíce bytov, pribudnú aj stovky rodín s deťmi. Ak sa spolu s bývaním nepostavia školy a škôlky, následky pocíti celá Petržalka. Rodičia musia deti denne voziť do vzdialenejších zariadení a zaťažuje sa dopravná infraštruktúra. Existujúce školy a škôlky sa dostávajú pod tlak. A deti trávia ešte viac času presúvaním sa z jednej lokality do druhej.

Atraktívna mestská štvrť preto nie je iba súborom obytných domov. Potrebuje aj školy, škôlky a ďalšiu občiansku vybavenosť, ktorá umožní rodinám žiť plnohodnotný každodenný život bez toho, aby členovia rodín trávili hodiny na cestách každý deň.

Slnečnice stále čakajú na základnú infraštruktúru

Slnečnice sú jednou z najrýchlejšie rastúcich častí Bratislavy. Miestna vybavenosť sa však nerozvíjala rovnakým tempom ako bývanie. Už niekoľko rokov viazne projekt výstavby školy v tejto lokalite a mladé rodiny tak musia denne voziť svoje deti do iných častí Petržalky, čím sa zároveň zvyšuje tlak na existujúce školy a škôlky.

Slnečnice pritom nepotrebujú ďalšie sľuby. Potrebujú jasný harmonogram a konkrétne kroky, ktoré povedú k výstavbe školy a škôlky. A podrobne bude nutné analyzovať aj ďalšie lokality, v ktorých sa počíta s výstavbou obytných zón. Lebo chyby nemáme opakovať, ale máme sa z nich poučiť.

Modernizovať musíme aj existujúce školy a škôlky

Petržalka je už dnes veľkým zriaďovateľom školských zariadení. Prevádzkuje 27 verejných materských a 11 základných škôl. Popri budovaní nových kapacít preto musíme pokračovať aj v modernizácii tých existujúcich.

Modernizácia sa pritom nemá obmedziť iba na nové okná či fasádu. Školy potrebujú kvalitné triedy, jedálne a športoviská, dostatok tienenia, zdravé vnútorné prostredie aj energeticky úspornejšiu prevádzku. Dôležité je myslieť aj na ich okolie. Deti potrebujú bezpečné pešie a cyklistické trasy, po ktorých sa dokážu dostať do školy bez zbytočného rizika.

No a kľúčovou pre samotný vzdelávací proces a výsledky žiakov je motivácia pedagógov i nepedagogických zamestnancov. Preto bude nutné pracovať aj s nimi a vytvoriť pre nich motivujúce podmienky i prostredie, ktoré im umožní sústrediť sa práve na vzdelávanie.

Priorita 11 · SENIORI

Seniorom zabezpečíme kvalitné a dôstojné podmienky na sebarealizáciu

Náš plán

Ako starosta sa chcem systematicky zamerať na potreby starších obyvateľov Petržalky. Chcem zriadiť nové denné centrá a ďalšie potrebné zariadenia a zároveň stabilnejšie podporovať aktivity klubov a spolkov dôchodcov. V tejto súvislosti potrebujeme pravidelne monitorovať dostatok kapacít a služieb a vyhodnocovať tiež ich dostupnosť v rôznych častiach Petržalky.

Pri rozhodovaní o tom, kde nové služby vzniknú, budeme vychádzať z údajov o vekovej skladbe obyvateľov, dopravnej dostupnosti a existujúcej siete služieb. Nechcem vytvárať nové centrá náhodne, ale tam, kde ich ľudia reálne potrebujú.

Podpora seniorov bude zahŕňať najmä:

- ✔ skvalitnenie existujúcich denných centier a otvorenie nových denných centier v rôznych častiach Petržalky,
- ✔ stabilné priestory pre seniorské kluby a spolky,
- ✔ pohybové, kultúrne a vzdelávacie aktivity,
- ✔ digitálne a právne poradenstvo,
- ✔ dostupnú terénnu opatrovateľskú službu,
- ✔ bezbariérové verejné priestory,
- ✔ podporu dobrovoľníctva a medzigeneračných projektov.

Chcem tiež lepšie prepájať seniorské kluby, komunitné organizácie a samotnú mestskú časť tak, aby mali stabilnejšie podmienky na svoju činnosť a nemuseli každý rok začínať od nuly. Dôstojná staroba pre mňa znamená poskytnúť týmto obyvateľom možnosť zostať aktívnym, samostatným a plnohodnotným členom komunity v našej mestskej časti aj vo vyššom veku.

V skratke

- Petržalka postupne starne a potreby seniorov budú čoraz dôležitejšou témou.
- Dôstojná staroba nie je iba o zdravotnej či opatrovateľskej starostlivosti, ale aj o aktívnom živote a kontakte s komunitou.
- Osamelosť patrí medzi vážne problémy, ktorým môžu seniori čeliť.
- Petržalka už má sieť služieb, no treba ju ďalej rozvíjať podľa potrieb jednotlivých lokalít.
- Seniori potrebujú dostupné denné centrá, kvalitné a dostupné služby v oblasti stravovania, stabilné priestory a pravidelnú podporu klubov a spolkov.
- Verejný priestor aj služby musia byť bezbariérové a dostupné.

> – Seniori nemajú byť iba prijímateľmi pomoci, ale aktívnou súčasťou komunity.

Z čoho vychádzame

Dôstojná staroba znamená viac než len starostlivosť

Demografické dáta ukazujú, že obyvateľstvo Petržalky pomerne rýchlo starne. Ľudia, ktorí sa na sídlisko prisťahovali pred desaťročiami, tu chcú zostať aj vo vyššom veku. A je prirodzené, že chcú žiť aktívne, dôstojne a vo svojom známom prostredí.

Dôstojná staroba však neznamená iba zdravotnú alebo opatrovateľskú pomoc. Znamená tiež možnosť stretávať sa, vzdelávať, športovať, venovať sa záľubám a cítiť sa užitočne. Práve preto sa musíme na potreby seniorov pozerať oveľa širšie.

Osamelosť je problém, ktorý netreba podceňovať

Osamelosť môže byť pre seniorov vážnym problémom. Medzi nami žije veľa ľudí, ktorý sa na svet vonku dívajú len „spoza záclony" a ktorých potreby či problémy sú prehliadané. No práve pravidelný kontakt s ľuďmi a dostupné aktivity pomáhajú udržiavať psychické aj fyzické zdravie ľudí vo vyššom veku.

Denné centrá, seniorské kluby, spoločné aktivity či susedské iniciatívy preto nie sú iba príjemným doplnkom. Pre mnohých ľudí sú dôležitou súčasťou každodenného života.

Uvedomujem si pritom, že čím bližšie a dostupnejšie sú takéto služby k miestu, kde seniori bývajú, tým jednoduchšie ich dokážu využívať.

Petržalka už má sieť služieb. Je ale dostatočná?

Mestská časť dnes prevádzkuje denné centrá, Petržalskú klubovňu aktívnych seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a poskytuje aj terénnu službu poskytované v domácom prostredí.

Na týchto existujúcich službách môžeme stavať. No za posledných osem rokov nepribudlo v Petržalke ani jedno nové denné centrum. A počet ľudí v dôchodkovom veku sa nám dramaticky zvýšil. To je veľký problém, ktorý sa Petržalke môže nepekne vypomstiť, ak nezačneme konať okamžite.

Seniori nemajú zostať bokom

Seniori nemajú byť iba prijímateľmi pomoci. Mnohí majú čas a chuť zapojiť sa do života svojho okolia. Môžu pomáhať pri komunitných záhradách, zveľaďovaní vnútroblokov, pri organizácií podujatí, susedskej pomoci alebo medzigeneračných aktivitách.

Dôležité je vytvárať podmienky, v ktorých sa budú môcť cítiť potrební a zostanú prirodzenou a dôležitou súčasťou komunity.

Priorita 12 · KOMUNIKÁCIA

Petržalka nebude patriť žiadnemu jednotlivcovi, ale všetkým jej obyvateľkám a obyvateľom

Náš plán

Ako starosta chcem zaviesť pravidelné konzultácie s obyvateľmi a so všetkými relevantnými skupinami, ktorých sa pripravované rozhodnutia týkajú.

Chcem organizovať pravidelné stretnutia obyvateľov s vedením mestskej časti a vytvoriť viac možností, ako sa zapojiť aj ľuďom, ktorí nemajú čas chodiť na zastupiteľstvá alebo na úrad počas pracovného dňa.

Pri dôležitých projektoch chcem obyvateľov zapájať už v čase, keď sa ešte len hľadajú možné riešenia. Nie až vtedy, keď je všetko prakticky rozhodnuté.

Zavediem tiež participatívny rozpočet, prostredníctvom ktorého budú môcť obyvatelia navrhovať vlastné projekty a priamo rozhodovať o využití určenej časti rozpočtu mestskej časti.

Funkčný participatívny rozpočet musí mať:

- ✔ vopred známu sumu,
- ✔ jednoduché a zrozumiteľné pravidlá,
- ✔ pomoc pre obyvateľom s prípravou návrhov,
- ✔ verejné posúdenie uskutočniteľnosti projektov,
- ✔ mechanizmus hlasovania obyvateľov,
- ✔ termíny realizácie,
- ✔ verejné informácie o stave vybraných projektov.

Zároveň chcem, aby mestská časť komunikovala otvorenejšie aj o svojich vlastných projektoch. Obyvatelia majú vedieť, čo sa pripravuje, koľko to bude stáť, kto za projekt zodpovedá a kedy má byť dokončený.

Petržalka patrí všetkým jej obyvateľom. Preto chcem, aby aj rozhodovanie o nej bolo otvorené, zrozumiteľné a dostupné každému, kto prejaví vôľu zapojiť sa.

> **V skratke**
>
> – Obyvatelia by nemali byť informovaní až vtedy, keď je o projekte prakticky rozhodnuté.
>
> – Skutočná participácia musí začať ešte predtým, než vznikne hotový návrh.
>
> – Obyvatelia poznajú každodennú realitu svojho okolia a ich skúsenosti môžu zlepšiť rozhodovanie.
>
> – Petržalka už má skúsenosti s participatívnymi procesmi, na ktorých sa dá ďalej stavať.

> – Komunikácia s vedením mestskej časti musí byť pravidelnejšia, otvorenejšia a dostupnejšia.
> – Obyvatelia by mali mať možnosť rozhodovať aj o časti rozpočtu prostredníctvom participatívneho rozpočtu.
> – Rozhodovanie o Petržalke musí byť otvorené, zrozumiteľné a kontrolovateľné.

Z čoho vychádzame

O Petržalke sa nemá rozhodovať bez Petržalčanov

Petržalka nepatrí žiadnemu jednotlivcovi ani úzkej skupine ľudí. Patrí všetkým jej obyvateľkám a obyvateľom.

Preto nechcem, aby sa dôležité rozhodnutia robili hurá systémom podľa toho, čo si vedenie mestskej časti práve zmyslí. Obyvatelia majú právo vedieť, čo sa pripravuje, prečo sa to pripravuje a ako môžu do rozhodovania vstúpiť.

Komunikácia pritom nemôže byť obmedzená iba na sériu informačných a propagačných príspevkov na sociálnych sieťach. Musí byť obojsmerná.

Obyvatelia nemajú dostať slovo až pri hotovom návrhu

Súčasné vedenie mestskej časti pravidelne informuje obyvateľov až vtedy, keď je projekt prakticky rozhodnutý. Ľudia sa potom síce môžu vyjadriť, no majú už len malý priestor niečo reálne zmeniť.

Skutočná participácia však musí začať skôr. V čase, keď sa ešte len pomenúva problém, vyberá lokalita alebo hľadajú možnosti riešenia. Obyvatelia totiž poznajú každodennú realitu svojho okolia. Vedia, kadiaľ chodia deti do školy, kde po daždi stojí voda, ktorá lavička chýba alebo ktoré miesto je večer pre nich nepríjemné.

Odborníci potom môžu tieto skúsenosti spojiť s dátami, technickými požiadavkami a rozpočtom. Práve tak vznikajú riešenia, ktoré nie sú iba dobre nakreslené na papieri, ale fungujú aj v reálnom živote.

Petržalka už má skúsenosti s participáciou

Na dobrých príkladoch môžeme stavať. Pri príprave obnovy trhoviska na Mlynarovičovej vznikla záverečná správa, ktorá zachytávala potreby obyvateľov, návštevníkov aj predajcov. Participatívne procesy prebehli napríklad aj pri verejnom priestore na Gessayovej či na Nobelovom námestí. Ich cieľom bolo zapojiť miestnych obyvateľov, aby sa vyjadrili, ako si predstavujú tieto lokality.

A podobné postupy môžeme využiť aj pri ďalších verejných priestoroch s cieľom čo najviac reflektovať potreby miestnych obyvateľov. Pre mňa je dôležité, aby sme tieto možnosti čo najviac zjednodušili a aby fungovali bez zbytočných bariér, lebo tým zabezpečíme aj vyššiu zapojenosť obyvateľov.

Rozhodovať sa dá aj o peniazoch

Participácia obyvateľov sa však nemusí obmedzovať iba na pripomienkovanie rôznych stavebných projektov. Obyvatelia môžu dostať možnosť priamo rozhodovať aj o časti rozpočtu mestskej časti prostredníctvom participatívneho rozpočtu.

Takýto model dáva ľuďom možnosť navrhnúť konkrétne projekty pre svoje okolie a následne hlasovať o tom, ktoré z nich sa zrealizujú. Aby to fungovalo, pravidlá musia byť jednoduché a celý proces transparentný.